

Počas zászoku v Oidipovi s Matejom Marušinom a Róbertom Šudíkom.

Peter Kočiš ako Kreón na javisku košického divadla.

S riaditeľom Činohry ŠDKE Antonom Korencim.

Peter Kočiš: Keď o niekom povedali, že je hviezda, musel aj niečo dokázať

ZNÁMEHO HERCA NA KOŠICKOM JAVISKU ČAKÁ PRVÝ SHAKESPEARE

Prvýkrát sa na televíznej obrazovke objavil pred vyše päťdesiatimi rokmi ako päťročný. V televízii hral ako dieťa, tínedžer a napokon sa herectvu, kamere a mikrofónu upísal na celý život. Populárny slovenský herec PETER KOČIŠ sa v posledných týždňoch stal tak trochu Košičanom. Prvýkrát totiž hosťuje v Činohre Štátneho divadla Košice. V pripravovanej inscenácii Shakespearovej hry Titus Andronicus stvárni Árona. Košické javisko už stihol v predstihu „ochutnať“, keď počas skúšobného obdobia zaskočil v jednej z repríz Sofoklovho Oidipa v postave Kreóna.

Ludia vás vnímajú skôr ako moderátora a televízneho herca, než cez divadlo.

- Pravdou je, že sa moderovaniu nevenujem už naozaj dlho. Bolo to veľmi, veľmi dávno, ešte v deväťdesiatych rokoch, keď trochu zakapala filmová a televízna tvorba. Vtedy som začal robiť v rádiu aj v televízii moderovačky. Venoval som sa tomu niekoľko rokov a bavilo ma to. Ale vždy hovorím, že som vyštudovaný herec a hrám od piatich rokov až doteraz. Nedá sa to veľmi deliť. Dôležité je to, že ak máte čo a o čom hrať, tak to môže byť pokojne aj v seriáli.

Samozrejme, divadlo má veľmi špecifickú atmosféru a nedá sa v ňom za nič skryť, len podať poctivý výkon. Na druhej strane vám kamera niekedy môže pomôcť. Nikdy som to nejakú nedelil na to, čo mám radšej. Pre mňa je dôležité a držím sa toho už niekoľko desaťročí, že ma zaujíma skôr téma, respektíve to, čo mi ponúka. A keď ma to zaujme, tak do toho idem. Nazval by som to, že to pre mňa musí mať vnútorný zmysel.

Ako ste spomínali, na obrazovke ste sa prvý raz objavili ako päťročný. Takže vám bol herecký osud daný od sudíček, alebo ste neskôr rozmýšľali aj nad nejakým iným povoláním?

- Ako dieťa to ešte nevnímam ako nejakú cieľavedomú prácu. Skôr je to taká hra, pri ktorej sa s dobrým vedením a talentom môžete niekam posunúť. A keď máte dvanásť rokov, tak sa nejakú intenzívne nezamýšľate nad tým, čo budete študovať a čomu sa budete venovať. Ono to tak nejakú prirodzenú vyplynulo z toho, že som sa na obrazovke neobjavil len raz a z toho, že som mal šťastie na výborných režiséroch, kolegov - hercov a herečky a išiel som na školu. A tak sa tomu venujem už päťdesiat rokov a dúfam, že ma ľudia majú radi, keď ma vidia v divadle, v televízii alebo vo filme. Dovolím si vysloviť takú domnienku, že som asi urobil dobre, že som sa tomu začal venovať a stále sa tomu venujem. A musím povedať, že veľmi poctivo. Lebo talent je len nejaký základný predpoklad a za všetkým je veľmi veľa práce, premýšľania, čo mám veľmi rád. A celý život sa musíte vzdelávať a pracovať na sebe.

V „šoubiznise“ sa skutočne pohybuje už viac ako pol storočia. Ako sa menil či zmenil za tie roky?

- Zmenil sa v tom, že je podľa mňa oveľa povrchnejší. Kedysi sa s takými veľkými nádejami čakalo na tie slávne televízne pondelky, keď boli vždy premiéry nejakej novej inscenácie, veľmi kvalitné a so špičkovými hercami. A neboli sociálne siete, nebolo toľko nových časopisov a neviem čoho iného. A bolo to poctivejšie. Lebo keď o niekom povedali, že je hviezda, tak musel v divadle, televízii či filme niečo dokázať. Teraz je to v rovine takej, že keď sa niekto niekde objaví, a nechcem s prepáčením povedať, že čo na tej obrazovke urobí, tak je z neho celebrita. A to sa mi nepáči. Ja si myslím, že ten šoubiznis, ak sa to vtedy dalo takto nazvať, bol oveľa kultivovanejší ako je teraz.

Stále platí, že vaše dcéry sú vaše najväčšie kritičky? Prídu sa na vás pozrieť aj do Košíc?

- Staršia Tereza študuje v Holandsku a asi nebude môcť prísť na premiéru, ktorá bude 4. marca, ale určite sa chce prísť

Snažím sa robiť herectvo poctivo, hovorí Peter Kočiš.

pozrieť. A mladšia Sárka má síce veľa skúšok, ale mohla by sa zjaviť. Ale uvidíme. Už to teraz berú trochu inak. Keď boli menšie, tak to vždy bolo pred televíziou „tatino, tatino“. Ale nikdy to nebolo tak, že išla nejaká inscenácia alebo niečo iné a museli sme to povinne celá rodina pozerať. To nie. Snažil som sa to vždy dávať do takej roviny, že síce robím prácu, ktorá prináša istú popularitu, ale sú aj ďalšie profesie, ktoré sú veľmi dôležité a veľmi náročné a treba si vážiť každého, kto svoju prácu robí dobre. Skôr sme to brali vždy takto a nikdy sme neboli taká tá celebrity rodina, ktorá by chodila s nosom hore.

Tereza si aj zahrála v seriáli Tajné životy, a myslím si, že bola veľmi dobrá. Sárka na druhej strane vynikajúco tančuje, hoci sa tomu teraz venuje trochu menej. Trochu umelecky boli liznuté, ale sú zdatné na jazyky, zaujíma ich výtvarné umenie, takže majú záujmy, ktoré ma celkom tešia. Už ma asi nebudú kritizovať. Ale keby sa im niečo nepáčilo, tak máme taký otvorený vzťah, že mi povedi: „Vieš čo, tati, toto nebolo úplne najlepšie.“ A to si veľmi vážim a zobral by som to úplne v pohode.

Albo „tati, netancuj“ ako pred muzikálom Mamma mia...

- Táto veta sa traduje (smiech). Keď sme robili tento muzikál, tak mi poslali záznam z nejakej choreografickej skúšky. A keď som to videl, tak som povedal, že to v živote nedám. A

keď som potom prišiel na baletnú sálu, tak som hovoril, že som v živote tak rýchlo neutekal, ako rýchlo tančujem. Tak sa to nejakou zaužívalo. Ja sa za tanečníka určite nepovažujem. Nie som taký, že by som to úplne nepočul, ale vždy hovorím, že tančujem ako žehliaca doska bez jednej nohy.

Pred pár rokmi ste prežili turbulentné obdobie v súkromí aj profesijne. Čo vám najviac pomáha v ťažkých chvíľach a ako najradšej odbúravate stres?

- Keď je turbulentné obdobie, tak treba mať okolo seba ľudí, ktorým dôverujete, ktorým veríte. A keď si chcem oddychnúť, tak som vášnivý hokejista a tenista. Chodievame každý pondelok a piatok hrať hokej, s priateľkou Mirkou hrávam tenis a naučila ma aj na hory. Ale aby to nevyznelo tak, že musím stále niečo robiť, tak si celkom pokojne viem oddychnúť aj na gauči, keď si pustím telku a po pätnástich minútach zaspím. Ale ten šport je pre mňa veľmi dôležitý a užívam si ho. Rovnako ako stretnutia s dcérkami, alebo si pozriem nejaký dobrý film a prečítam dobrú knihu.

Popularita nemá len svetlé stránky. Boli chvíle, keď ste túžili po anonymite „obyčajného“ človeka?

- Bolo to najmä vtedy, keď sa okolo rozvodu a iných vecí popísalo strašne veľa nezmyslov a nepravd. Nikto o tom v zásade nevedel a ja som ten typ človeka, ktorý nikdy nebude ťahať svoje súkromie na verejnosť. K

tomu ma nikdy nikto neprinúti a poviem vždy len to, čo si myslím, že môžem či chcem povedať. Vtedy to bolo veľmi náročné.

Bola to taká polovačka na človeka bez toho, aby si tí ľudia, ktorí o tom písali či hovorili, uvedomovali, ako tým môžu ublížiť. Ja to možno ustojím, ale som citlivý človek a tieto veci zasahujú do rodiny a to považujem za veľmi nekorektné. Viem, ktorí novinári a fotografi sa nie celkom korektné správali a vyjadrovali. A to sú naozaj veci. Vždy by si mali položiť otázku, ako by to bolo príjemné im, keby preživali nejaké ťažké obdobie a niekto zvonku by sa im do toho vtráľal a vynášal súdy a stanoviská bez toho, aby tušil, kde je pravda a čo sa vlastne stalo. To sú práve tie situácie, keď si poviete, že možno neviem, že vás poznajú, ale nech vám dajú pokoj. Lebo zvonku sa na veci nazerá veľmi ľahko.

V košickej činohre hosťujete prvýkrát. Ako sa zrodilo toto spojenie?

- Boli sme si tu pozrieť premiéru Marat / Sade a s Antim Korencim (riaditeľ činohry a režisér) sme sa začali rozprávať o tom, že by som si pokojne zahrál v Košiciach. Z toho to vzniklo. Antiho poznám dlhé, dlhé roky, hoci až teraz som ho spoznal ako režiséra. Chodil som s jeho otcom Štefanom na vysokú školu, veľmi dobre sme si rozumeli a urobili sme spolu veľmi veľa inscenácií. Tak nejakú to vzniklo. Slovo dalo slovo a naskočil som do Titusa Andronicusa.

O genialite Shakespeara a nesmrteľnosti jeho hier nie sú pochybnosti. Ako vnímate Shakespeara vy?

- Shakespeare vždy ponúka veľké herecké príležitosti, či už v komédiách alebo tragédiách. Nie je to jednoduché, lebo sú to veršované veci. Shakespeara by mal mať každý herec a herečka v dobrom odčiarknutého, respektíve odľahčeného vo svojom repertoári. Lebo iné je Shakespeara čítať, iné pozrieť si Shakespearovu inscenáciu a iné si v nej zahrať. Ja som sa so Shakespeareom stretol viac-menej len na škole. Som veľmi rád, lebo

je to moja prvá herecká skúsenosť so Shakespeareom, keď nerátam nejaké študentské veci.

Titus Andronicus sa na Slovensku inscenuje len druhýkrát. Čím to je, že táto hra nie je taká populárna, ako jeho iné? Bude to tým, že patrí medzi jeho prvé a možno v nej Shakespeare ešte nedosiahol také majstrovstvo ako v ostatných?

- Titus Andronicus je veľmi dobrá hra. Možno je to tým, že je veľmi krvavá a drsná. Ale na druhej strane, sú v nej zárodoky jeho iných veľkých postáv. Teším sa, že hrám Árona, lebo je to taký predobraz Jaga, čo potvrdzuje aj kritika. Možno je to v tom, že keď sa povie Titus Andronicus, tak to ľudia tak nepriťahne ako keď sa povie Hamlet, Sen noci svätého Jána alebo Macbeth. Tomu celkom rozumiem, ale myslím si, že tá hra aj tým ako ju pripravujeme a čo tým chceme povedať, je zaujímavá. Hoci to znie ako kliše Shakespeare je geniálny tým, že témy, ktoré ponúka sú platné aj v súčasnom období. Keď sa narába s politickou mocou, intrigami, kde je láska, nenávisť, vášeň, tak sa s tým stretávame v pohode aj v súčasnosti. Keď sa to podá tým správnym spôsobom, tak vždy zarezonuje aj v dobe, v ktorej sa inscenuje.

Čím bude košický Titus Andronicus zaujímavý pre diváka?

- Dopredu by sa nemalo nič prezrádzať. Hráme ju arénovým spôsobom, teda na dve strany a to kladie trochu vyššie nároky na hereckú techniku pri rovnomernom rozkladaní na obe strany. Verím, že to bude mať správnu atmosféru. Teraz, keď som si v Košiciach v zászoku zahrál v Oidipovi, tak sa teším na to, že aj Titus Andronicus je veľmi výtvorný, je tam veľmi veľa nápadov, ktoré sa mi páčia. Lebo mám rád divadlo, ktoré ak používa nejaké rekvizity a iné veci, tak to má zmysel a prináša to pridanú hodnotu, ktorú by divadlo malo mať. V tomto by to malo byť zaujímavé. Úprimne tomu držím palce a verím, že aj ja podám výkon, ktorý bude veľmi kvalitný.

SVJATOSLAV DOHOVIČ
FOTO: JOSEPH MARČINSKÝ